

Secció I. Disposicions generals

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA, CULTURA I IGUALTAT

3039

Ordre conjunta de la consellera de Salut i Consum i dels consellers de Model Econòmic, Turisme i Treball, i de Mobilitat i Habitatge de 25 de març de 2020 per la qual s'aprova el Protocol de mesures preventives sanitàries per limitar la propagació i el contagi del COVID-19 en el sector de la construcció

PREÀMBUL

L'emergència sanitària que ha generat la propagació del COVID-19 arreu del món ha obligat els governs a adoptar mesures de tot tipus per lluitar contra l'onada de contagis i mitigar els efectes econòmics i socials que aquest fenomen està produint.

El Govern espanyol, d'acord amb l'article 116.1 de la Constitució, aprovà el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19. Posteriorment ha aprovat diverses normes de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19.

A les Illes Balears, el Consell de Govern, en la sessió del dia 13 de març, va adoptar l'Acord pel qual s'aprova el Pla de Mesures Excepcionals per Limitar la Propagació i el Contagi del COVID-19; i, posteriorment, el Govern ha anat aprovant diverses mesures concretes per pal·liar les greus conseqüències de la pandèmia.

La construcció és un dels sectors econòmics que actualment continua amb l'activitat, atès que no s'ha acordat la reducció o suspensió de serveis per l'emergència sanitària causada pel COVID-19. No obstant això, i en tant el Govern espanyol no paralitzi el sector, el personal de les empreses de construcció ha d'adoptar les mesures preventives específiques per reduir el risc d'exposició i preservar la salut de l'amenaça de contagi del virus i així garantir també la continuïtat de la prestació de serveis laborals. En aquest sentit, és necessari adoptar mesures preventives de caràcter sanitari per part de les empreses i dels treballadors, mesures preventives en els desplaçaments, així com també mesures preventives amb relació als professionals i tècnics que intervenen en les obres.

L'article 43.2 de la Constitució espanyola de 1978 estableix que és competència dels poders públics tutelar la salut pública a través de les mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris, i indica que la llei ha d'establir els drets i deures de tothom sobre aquest tema. La competència en matèria sanitària s'atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en virtut del que disposen els articles 30.48 i 31.4 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

El Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, atribueix a la Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut i Consum les competències en vigilància epidemiològica, l'anàlisi i l'avaluació de l'estat de salut de la població i de les malalties; la prevenció de les malalties i, en concret, l'adopció de les mesures en matèria de protecció de la salut pública que estableix la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública. El mateix Decret atribueix a la Direcció General de Treball i Salut Laboral la vigilància de la salut, la seguretat i la higiene en el treball i la prevenció de riscos i accidents laborals; i a la Direcció General de Mobilitat i Transport Terrestre, la inspecció i el control dels transports terrestres, incloses les empreses de lloguer de vehicles, amb conductor o sense.

En virtut de la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, i la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, en el cas que hi hagi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut, les autoritats sanitàries han d'adoptar les mesures preventives que estimin pertinents i que es considerin sanitàriament justificades. La durada de les mesures, que s'han de fixar per a cada cas, sens perjudici de les prorroques successives acordades per resolucions motivades, no ha d'excedir del que exigeixi la situació de risc imminent i extraordinari que les va justificar.

L'article 51 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, estableix que l'administració sanitària, en l'exercici de les seves competències, ha d'adoptar les mesures adients d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva. Les mesures i actuacions que s'ordenin amb caràcter obligatori i d'urgència o necessitat s'han d'adaptar als criteris expressats en la Llei orgànica 3/1986.

L'article 49.2 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, disposa que quan hi hagi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut de la població, com a conseqüència d'una situació sanitària concreta d'una persona o d'un grup de persones, es pot ordenar l'adopció de mesures preventives generals i d'intervenció.

El Decret llei 4/2020, de 20 de març, pel qual s'estableixen mesures urgents en matèria de contractació, convenis, concerts educatius i subvencions, serveis socials, medi ambient, procediments administratius i pressuposts per fer front a l'impacte econòmic i social del COVID-19 preveu al seu article 1 que l'adopció de qualsevol tipus de mesura o actuació per part dels òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per fer front directament o indirectament als efectes del COVID-19 justificarà la necessitat d'actuar de manera immediata.

Per això, a proposta de la consellera de Salut i Consum, i dels consellers de Model Econòmic, Turisme i Treball, i de Mobilitat i Habitatge, dicta la següent

Ordre

Article 1

Mesures preventives sanitàries per limitar la propagació i el contagi del COVID-19 en el sector de la construcció

1. Sens perjudici de les mesures que aprovi el Govern d'Espanya amb relació a les seves competències, a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears són d'aplicació les mesures incloses en el Protocol de mesures preventives sanitàries per limitar la propagació i el contagi del COVID-19 en el sector de la construcció, que constitueix l'annex 1 d'aquest Acord.

2. En tot cas, quan dins un àmbit territorial específic concorrin mesures obligatòries de diverses administracions amb competència concurrent amb relació a una activitat concreta serà aplicable la mesura més restrictiva.

Article 2

Actualització de les mesures

Les mesures que conté l'annex 1 poden actualitzar-se mitjançant una resolució de la consellera de Salut i Consum, d'ofici o a instància de la conselleria, administració o ens que correspongui en l'àmbit de les seves competències i, si s'escau, amb consulta prèvia del Comitè Autonòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears de la Conselleria de Salut i Consum.

Disposició addicional primera

Vigència

Aquesta Ordre és d'aplicació des de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i fins que finalitzi el període de l'estat d'alarma, incloses les pròrrogues.

Palma, 25 de març de 2020

La consellera secretària del Consell de Govern
(art 47.3 Llei 1/2019, del Govern de les Illes Balears)
Pilar Costa i Serra

Protocol de mesures preventives sanitàries per limitar la propagació i el contagi del COVID-19 en el sector de la construcció

La relació de mesures incloses en aquest document està en revisió contínua en funció de l'evolució i la nova informació de què es disposi sobre la infecció ocasionada pel nou coronavirus SARS-CoV-2. Aquest protocol ha d'estar a l'abast de tots els treballadors i treballadores en els centres de treball.

I. Introducció

El coronavirus SARS-CoV-2 és un virus nou, desconegut anteriorment en la patologia humana, que pertany a la família *Coronaviridae*.

Segons la informació de què es disposa, es transmet de persona a persona per via respiratòria, a través de les gotes respiratòries de més de 5 micres, quan la persona infectada presenta simptomatologia (febres, tos o sensació de manca d'aire), o bé a través del contacte amb secrecions de la persona infectada.

Respecte de l'evolució constant de la situació amb relació al SARS-CoV-2, es recomana visitar la pàgina del Ministeri de Sanitat, actualitzada permanentment, <https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludpublica/ccayes/alertasactual/ncov-china/home.htm>.

Així mateix, és convenient revisar les informacions previstes en la pàgina web de la Conselleria de Salut i Consum de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

<http://www.caib.es/sites/coronavirus/es/portada/>.

II. Mesures preventives sanitàries per a les empreses

1. El contractista ha d'aplicar a cadascuna de les obres de construcció les indicacions recollides en aquest Protocol i són aplicables als seus treballadors i treballadores, als subcontractes i a totes aquelles empreses que accedeixin a l'obra. Tot això, sens perjudici que, en cas que sigui necessari, individualitzi i adapti el Protocol a la realitat de l'obra concreta, atès que algunes mesures (com les del manteniment de les distàncies de seguretat) depenen fonamentalment de les característiques dels espais de treball, de la planificació de tasques que tinguin en aquest moment o dels mitjans de què disposi el centre.

En el cas dels subcontractes, aquests han de complir el Protocol referit i, si escau, adherir-se al document d'individualització d'aquest en cada obra.

Cada empresa ha de treballar per al compliment del document preventiu per tal d'evitar el contagi dels treballadors i treballadores pel virus SARS-CoV-2.

Es recorda el deure de coordinació de les empreses per garantir la protecció de tots els treballadors i treballadores. S'ha d'intentar minimitzar al màxim la concurrència de diversos gremis i afavorir el treball individualitzat, sempre que les mesures de seguretat i salut ho permetin.

2. S'han d'instal·lar panells informatius en diversos punts de l'obra amb les recomanacions bàsiques de prevenció del contagi del coronavirus. A més a més, l'empresa ha d'informar els treballadors i treballadores sobre el contingut d'aquest Protocol i els l'ha de lliurar.

3. A cada obra s'ha de disposar d'una zona dotada amb aigua, sabó i paper eixugamans per rentar-se les mans i/o solució hidroalcohòlica per desinfectar-les (sempre que pugui disposar-se'n). Així mateix, hi ha d'haver contenidors per al rebuig, que han d'estar també disponibles com a reforç en determinades zones de l'obra per evitar desplaçaments llargs fins als serveis higiènics.

4. En l'obra s'ha d'incrementar la freqüència de neteja i desinfecció de les instal·lacions d'oficines, lavabos, vestidors, sales de reunió i totes aquelles en les quals els treballadors i treballadores no portin els guants preceptius, com a mínim una vegada al dia.

La neteja s'ha de fer també sobre les eines de treball manuals que siguin d'ús compartit.

5. S'ha de minimitzar, en la mesura que es pugui, l'accés de treballadors i treballadores a l'obra.

L'empresa ha de disposar a cada obra d'un registre diari en el qual s'ha d'anotar el nom, el DNI, l'empresa i la data d'entrada de les persones que hi accedeixin, inclòs el control de les visites (persones que hi accedeixen puntualment: proveïdors, direcció facultativa, propietat, comercials, etc.). Cada empresa ha de designar un responsable o una responsable diari que ha de gestionar el registre i que ha de romandre a l'obra a la disposició dels treballadors i la direcció facultativa. Aquesta informació s'ha de posar a la disposició de les autoritats sanitàries i dels serveis de prevenció corresponents en cas de contagi.

6. Quan es tenguí coneixement que en el centre de treball un treballador o treballadora conviu o ha conviscut amb una persona que ha contret la infecció per coronavirus o que estigui aïllada preventivament, desenvolupa símptomes respiratoris propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) o té febre (més de 38 graus), se l'ha d'aïllar, s'ha de suspendre l'activitat del tall afectat i s'ha d'avisar el 061, en aplicació de les recomanacions i requeriments de l'autoritat sanitària i el servei de prevenció de l'empresa.

Les empreses han de disposar d'un termòmetre a la disposició dels treballadors i treballadores en la farmaciola de primers auxilis.

7. La distància de seguretat que ha de mantenir-se de separació entre treballadors i treballadores ha de ser com a mínim de dos metres en la realització de reunions o en les tasques de treball.

Per a això, el contractista ha de revisar i, si escau, reorganitzar la planificació de treballs prevists per identificar les tasques que, per la seva naturalesa, no permetin als treballadors i treballadores mantenir les distàncies de seguretat.

En aquest sentit, i en la mesura del possible, es recomana l'adopció de mesures com el teletreball i les videoconferències, entre d'altres, per a aquells treballs en els quals hi ha la possibilitat, com en el cas de reunions.

8. S'ha de disposar de planificació dels torns per dinar que eviti aglomeracions. S'ha d'informar els treballadors i treballadores de la prohibició de compartir estris i utensilis per menjar o beure, entre d'altres.

9. Las empreses han d'establir jornades de treball continuades per tal de reduir el temps d'exposició dels treballadors i treballadores a l'obra de construcció.

III. Mesures preventives sanitàries en els desplaçaments

1. L'empresari ha de reduir al màxim els viatges per motiu de treball. Ha de recordar als treballadors i treballadores que han d'acudir de forma individual a l'obra, com així ho exigeix l'autoritat sanitària, les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i les policies locals.

Aquesta indicació s'ha d'actualitzar en funció de les pautes que decretin les autoritats competents i les solucions que puguin facilitar-se al sector de la construcció per complir amb aquestes.

2. Els transports privats complementaris, d'acord amb l'Ordre TMA/264/2020, de 20 de març, per la qual es modifica l'Ordre TMA 259/2020, de 19 de març, per la qual es dicten instruccions sobre transport per carretera, poden acollir-se també al règim de l'Ordre TMA/259/2020, que preveu la possibilitat que hi hagi dues persones en la cabina del vehicle de transport de mercaderies quan sigui necessari per raó del tipus de transport que s'hagi de fer, sempre que es compleixin totes les mesures i les instruccions de protecció indicades pel Ministeri de Sanitat.

3. De conformitat amb l'Ordre TMA/254/2020, de 18 de març, per la qual es dicten instruccions en matèria de transport per carretera i aeri, modificada per l'Ordre TMA/278/2002, de 24 de març, el transport públic, privat complementari i particular de persones en vehicles de fins a nou places, inclòs el conductor, duit a terme en el marc dels supòsits de desplaçaments autoritzats, en els quals hagi de viatjar més d'una persona en el vehicle, ha de respectar que vagi com a màxim una persona per cada filera de seients i que hi hagi la major distància possible entre els ocupants.

4. L'empresa ha de registrar les dades dels treballadors i treballadores que en els darrers trenta dies hagin viatjat fora de la comunitat autònoma (nom, DNI i lloc de viatge).

IV. Mesures preventives sanitàries que han d'adoptar els treballadors i treballadores

1. Si conviu o ha conviscut amb una persona que ha contret la infecció per coronavirus, si desenvolupa símptomes respiratoris propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) o si té febre (més de 38 graus) ha de telefonar al seu responsable directe i comunicar-li-ho.

El treballador o treballadora ha de prendre's la temperatura abans d'acudir al seu lloc de treball i si té més de 38 graus o bé símptomes propis d'aquesta malaltia (tos o sensació de falta d'aire) haurà de romandre en el seu domicili, comunicar-ho al seu responsable directe de l'empresa, cridar al 061 i seguir les instruccions de l'autoritat sanitària.

2. En el treball ha de complir les recomanacions preventives instaurades en l'empresa.

3. Ha de mantenir la distància de seguretat de dos metres amb la resta de treballadors o treballadores de l'obra durant la realització de les tasques, en sales de reunions, vestuaris i lavabos.

4. Ha de rentar-se les mans amb freqüència en les zones habilitades per a aquesta finalitat.

5. Ha de mantenir nets els lavabos, vestidors i altres zones comunes, i utilitzar els productes de desinfecció que siguin indicats.

6. Ha d'extremar les condicions de neteja de les eines i la maquinària, sobretot si les utilitzen diverses persones. En oficines s'aconsella no compartir objectes (bolígrafs, grapadora, tisores, etc.).

7. Ha d'utilitzar els guants que li proporcioni l'empresa. Segons instruccions de l'autoritat sanitària la utilització de la màscara no és preceptiva, excepte quan aquesta així ho consideri.

8. No ha de compartir coberts, tassons, botelles o begudes amb companys.

9. Ha de seguir les instruccions d'utilització dels equips de protecció individual (EPI) que se li proporcionin.

10. Ha de recordar no compartir els equips de protecció individual (guants, ulleres, màscares, etc.) amb altres treballadors.

11. En el cas que els guants de protecció específics siguin d'ús compartit el treballador s'ha de col·locar prèviament uns guants de làtex o nitril (segons al·lèrgies) per dur a terme la seva activitat.

12. No ha de tocar-se la cara (especialment els ulls, la boca i el nas) encara que dugui els guants posats.

13. En cas d'haver fet algun viatge fora de la comunitat autònoma durant els últims trenta dies, haurà de comunicar-ho a l'empresa.
14. Seguint les instruccions de les autoritats sanitàries, els treballadors i treballadores no han de romandre en la via pública excepte el temps necessari per realitzar la prestació de serveis o dur a terme algun dels actes que preveu l'article 7.1 del Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada pel COVID-19.
15. Cada treballador o treballadora ha de signar un rebut de lliurament d'aquest document en el qual ha de manifestar tenir coneixement de les mesures que s'hi estableixen.

V. Mesures preventives sanitàries que han d'adoptar els professionals i els tècnics col·legiats

1. El coordinador o la coordinadora de seguretat i salut ha de verificar, juntament amb el recurs preventiu, que les empreses concurrents es coordinen per garantir la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores, i s'han d'adoptar les mesures preventives sanitàries que estableix aquest document així com qualsevol altra disposició que puguin dictar les autoritats competents.
2. En el cas que a l'obra en qüestió no es compleixin les normes de compliment obligat que estableix aquest Protocol o no se segueixin les indicacions que preveu el document d'individualització d'aquest, el coordinador o coordinadora de seguretat i salut haurà de comunicar aquest fet al contractista. Si una vegada feta aquesta comunicació es manté l'incompliment, correspondrà al personal tècnic competent posar en coneixement de les autoritats competents aquest fet, així com, si escau, ordenar la suspensió de l'activitat si s'aprecià un risc greu i imminent.
3. En el desenvolupament de l'activitat i en les visites d'obres, el personal tècnic ha de complir totes les indicacions que s'estableixen per als treballadors i treballadores que s'indiquen en aquest document, així com en qualsevol altra instrucció que puguin dictar les autoritats competents.
4. L'autoritat laboral o sanitària competent ha de comprovar l'adopció correcta de les mesures previstes en aquest document.

